

వల్లకాటి వెంకటసుబ్బయ్య

రాసున్న శిశు

బ్రక్తి రంజిని వినాలని రేడియో పె...
 1977 వ సంవత్సరం.....గర్...
 గస్తువెల.....పదిహేనవతేదీ ఉద...
 విలయంలో సమయం సరిగ్గా ఆరు...
 ఈ రోజు స్వాతంత్ర్య దినం—...
 పుట్టినరోజు—
 స్వాతంత్ర్యంవచ్చి ముప్పై...
 రాలు.....మనకన్నపుట్టి పాతిక సం...
ఆటో ఎంతకాలం.....ఎంతదూర...
 కైల్లోవున్న రోజుల్లో ఒక్కొక్క...
 శవజాగరణం చేసిన రాత్రిలా గడి...
 ఇప్పుడు: సంవత్సరాలు...
 గడచిపోతున్నాయి....
 సుజలాం, సుఫలాం, మలయజ...
 వందేమాతరం....
 భారతమాత సుజల, సుఫల!
 వీధి కుళాయివద్ద అమ్మలక్కల...
 అప్పుడే రాజకీయాల స్థాయిని అ...
 మా వీధి కది మలయమారుత రాగం.
 “సుజలాం”....
 “ఏమండీ కాఫీ....”
 సీతవైపు చూచాను. ఓర్పు...
 సీత! అమాయకత్వం, విష్కాపట...
 గల మనసు ముప్పేటగా అల్లకి...
 బ్రతుకు జడ సీత!
తీసుకున్నాను. సీత చేసిన...
 ఫీ సీత

ను... మనస్సులా వుంది....
 ర్.... వీధంట ఒక గుంపు బిచ్చగాళ్ళు వెళ్ళు...
 ం.... తున్నారు. రాత్రి వూరిబయట—నాగరికులకు...
 ంటలు. దూరంగా, నాగుసాములకు దగ్గరగా బ్రతికి...
 సుకన్య ఉదయాన్నే క్షేమంగా పూళ్ళో కొస్తున్నారు.
 చింపిరి తలలు, పుసికారుతున్న కళ్ళు, ఎము...
 కల గూళ్ళలా వున్నారు-భావి భారత పౌరులు.
 “సుఫలాం”
 “ఈరోజు ఏంచేయమంటారు?” ప్రశ్నిం...
 చింది సీత.
 “ఎందుకు?”
 “అమ్మా పట్టిడన్నంపెట్టు కల్లీ”—
 చంకలో ఏణ్ణుర్తం పిల్లాడితో—ఒక భారత...
 మాత నిలబడివుంది.
 “వందేమాతరం. వందేమాతరం. వందే...
 మాతరం.”
 సీత ఒక దోసెడు బియ్యంపేసి వచ్చి.
 “చెప్పండి” అన్నది.
 “ఏమీవద్దు.”
 “ఇవాళ....”
 “అందుకే వద్దంటున్నాను.”
 సీత కళ్ళలో ఆశ్చర్యం!....
 “శ్రీకైల మల్లికార్జున విభో తవ సుప్ర...
 భాతం” రేడియోలో బృందగానం.
 క్షణం తటపటాయించి సీత వెళ్ళి...
 పోయింది.

శ్రీకైల మల్లికార్జునుడు నిద్రలేవటమే...
 లేదు....
 కానీ సుకన్య లేచింది....ఇంకా నిద్రవద...
 లని కళ్ళతో. ఇంకా నిద్రలేవని మల్లికార్జు...
 నున్నీ యిర్వ్యగా చూస్తూ చుత్తుగా మేడ...
 మెట్టు దిగుకోంది.
 “అప్పుడే నిద్రలేదావా బల్లీ?”
 “హౌణు జాణ్ణా. హిప్పుడే శేదాణు”
 సుకన్య గొంతులో ఆవులింతా, నిద్రా తలం...
 బ్రాలు పోసుకున్నాయి.
 పేపరు కుర్రాడు విపిరిన పేపరు ముంగిట...
 తేమలో పడింది.
 అందుకున్నాను....
 “మీ కాలేజీలు ఎప్పుడు తెరుస్తారట.”
 “స్ట్రీయికు పూర్తి కావాలిగా.”
 “అదెప్పుడు పూర్తవుతుంది.”
 “ఏమో!”
 “అనలీ వల్లకాటి స్ట్రీయిక్ ఎందు కమో...
 రిస్తున్నారు?”
 “చాలా డిమాండ్స్ వున్నాయి నాన్నా.”
 “అసలు మీరు చదువుకోవటానికి వెళ్తు...
 న్నారా-లేక....”
 “నేను యిప్పుడు కూడా శ్రద్ధగానే...
 చదువుకుంటున్నాను నాన్నా.”
 అకస్మాత్తుగా నాకు సుకన్య ఆమాయ...
 కంగా అబద్ధలాడుతున్న పాపాయిలా కని

పించింది. నాకోపం మంచులా కరిగిపో -
 "రాత్రి ఎండాకా చదివావమ్మా?" అక్కం
 నా కూతురు ఎలా—ఎంత అందంగా పు
 గలదో చూద్దామని, సుకన్య ముఖం కి
 పరిశీలనగా చూస్తూ అడిగాను.

"ఒంటిగంటదాకా చదివాను నా...
 మీరేమో పదిగంటలకే పడుకున్నారు. చచ్చు
 తున్న పుస్తకం పూర్తయేదాకా...."

సుకన్య మాటలు నాకు వినిపించటంలే
 దాని ముఖంలోకి పరిశీలనగా చూస్తే
 మనస్సు హిరోషిమా అయిపోయింది.

"...వడుకో గూడదనుకున్నా
 పూర్తయేసరికి ఒంటిగంట దాటిపోయింది
 సుకన్య ముఖం సుకన్య ముఖంలా
 ఆ కళ్ళలో—యిద్దరు ముగ్గురు పిల్ల
 తొలగించుకున్న తల్లిగాని తల్లి కళ్ళలో
 ప్రౌఢత్వం— శాంతిలేని, తృప్తి లే
 ప్రౌఢత్వం....

"...యీసారి నాకు తప్పకుండా క్లా
 వస్తుంది నాన్నా."
 "నోరుముయ్, వెళ్లు!"

సుకన్య ఆశ్చర్యపోయి వెళ్లిపోయిందా
 కుంటాను. నా మనస్సు నా స్వాధీనంలో
 వచ్చేసరికి, సీత వంటింటి గుమ్మం ముం
 నిలబడివుంది.

"మరి కాస్త కాఫీ తాగుతారా" చిర
 నవ్వుతో ప్రశ్నించింది.

సీత చిరునవ్వును తప్పించుకోవటానికి
 ప్రతిక చదవటం నటించసాగాను.

అద్భుత శృంగార వీర దృశ్యకావ్యం-
 "వయసు-మనసు"

అర్ధనగ్నంగావున్న ఒక "అమ్మాయి",
 ఆనవ్యాకరమైన భంగిమలో ఆంధ్రప్రేక్షక
 మహాశయులకోసం నిలబడివుంది.
 [బ్రహ్మాండం, వారేవా!] వయస్సు
 సుమారు పాతిక... వంకీలజట్టు, కోలముఖం
 సుకన్యలాగే మొనకాస్త పైకిలేచిన
 ముక్కు; చూచేకొద్దీ అన్నీ.... అన్నీ సుకన్య
 పోలికలే! అర్ధనగ్నంగా సుకన్య; ఆ ఆనవ్యా
 కరమైన భంగిమలో సుకన్య; ప్రతి రోడ్డు
 మలుపులో సుకన్య; చీ చీ!

భగవాన్, యీ దేశాన్ని రక్షించు—
 ముఖ్యంగా శ్రీలనుండి, రాజకీయ సాయకుల
 నుండి. వ్యవస్థలు నిలిచినా, కాలినా వారిద్దరి
 వనే!

ప్రతిక విసిరిపారేసి వీధిలోకొచ్చాను.

మేడలు, చెట్లు కూలిపోతున్నాయి. నా చుట్టూరా
 కూలి పోతున్నాయి. నామీద కూలి పోతు
 న్నాయి.... మేడలు, చెట్లు, వ్యవస్థలు.... సుఖీ
 యింట్లోకెళ్ళాను....

సుకన్య పెరట్లోకిపోతూ నావైపు అదో
 రకంగా చూచింది.

ఏకాంతంలో రేగిన ఆలోచనల్లాంటి జుట్టు;
 చెదిరిన ఆత్మ విశ్వాసంలాంటి బొట్టు;
 ఎంత వింతగా వుంది సుకన్య;
 "ఏమండీ స్నానం చేస్తారా?"
 "ఆ...."

"సీత తోడాను. త్వరగా లేవండి."

.... స్నానం పూర్తిచేశాను పెరట్లో
 తాను నాటిన బాదంచెట్టు మొదట కూర్చోని
 సుకన్య పట్ల తోముకుంటుంది దాని
 ముఖం చూడాలంటే నాకు భయమేసింది.

బట్టలు వేసుకొని బయలుదేరాను.
 "మరి కాస్త కాఫీ తాగుతారా?" సీత
 చిరునవ్వుతో ప్రశ్నించింది.

"అక్కరేదు."

నా కఠిన్యానికి నాకే ఆశ్చర్యమేసి—
 "తాగాలని లేదు"—అని సర్దుకున్నాను.
 బయలుదేరాను.

వీధులు దాదాపు నిర్మానుష్యంగా ఉన్నాయి.
 కొంతమంది కాలేజీ విద్యార్థులు కాబోలు
 ఎన్.పి.సి. యూనిఫాంలలో, సిగరెట్లు
 తాగుతూ [యూనిఫాంలో వున్నప్పుడు సిగ
 రెట్లు తాగవచ్చా?]. ముందు నడుస్తున్న
 అమ్మాయిని గురించి వాగుతూ నడుస్తున్నారు.
 "నిలువవే వాలుకనులదానా, వయారీ
 హంసనడకదానా...." ముందు నడుస్తున్న
 వాలుకనుల వయారి, తిరిగిచూచి, వెదవులు
 బిగబట్టి, నవ్వుబోయి—మానేసింది.

యూనిఫాంలాల్ని ఒక్కసారిగా పులకించి
 పోయాయి.

"వీరగంధము తెచ్చినారము.

వీరులేవరో తెల్పుడీ...."

ముందు నడుస్తున్న ఖద్దరు వస్త్రధారిణు
 లైన యువతులు పాడుతూంటే-దేశభక్తితో,
 శ్యాగంతో, మా హృదయాలెలా చెప్పరాయి!

నిలువవే వాలు కనులదానా....

"నమస్కారం సార్!"

"నమస్కారం."

"ఊరికా?"

"ఆ.... అలా పూరికే...."

"ఇంద యింద తీసుకో"

నన్నే సొంతం చేసుకో...."

ఎవరా పాడుతోంది? సుకన్యనా? మడి
 వీధిలో— అంత పెద్దగొంతుకో—
 సుకన్యా.... సుకన్యా.... ఆలాంటి పాటలు
 పాడద్దు. నువ్వు నా బిడ్డవి! నువ్వలాంటి
 పాటలు—నడివీధిలో, యింత పెద్ద గొంతు
 కతో పాడకూడదు. మీ అమ్మ విన్నదంటే
 గుండె పగిలి చచ్చిపోతుంది.... వద్దు....

"ఇందయింద తీసుకో...."

"అబ్బబ్బబ్బ! ఈ మైకులతో నరకంగా
 వుంది."

నరకం! ఎలా వుంటుంది నరకం? నా
 బ్రతుకులా వుంటుందా?

కొన్నాళ్ళ ముందు ఎవరో కవి
 (పిచ్చోడు!) (ప్రేయసిని నరకానికి ఆహ్వా
 నిస్తూ-

"నరకం యిక ఎంతోకాలం వుండదుట-
 రా పోదాం," అన్నాడు. ఈ సరికి నరకం
 వుండదు కాబోలు.

ఎందుకుండదూ-వుంటుంది.

జగమే నరకం-బ్రతుకే నరకం.

ఎర్ర చందనంతో చేసిన తొండం లేని
 వినాయకుడిలా వున్న ఒక శెట్టిగారు అడుగు
 మీద కూచొని బ్రెడ్డుముక్కల్ని వీధిలోకి విసి
 రేస్తున్నారు. వాటికోసం కాకులు గోలగోలగా
 పోట్లాడుకుంటున్నాయి. కొన్ని తెలివైన
 కాకులు ముక్క నేలపడక ముందే-రాజకీయ
 నాయకుడు పదవిని తన్నుకుపోయినట్టు -
 ఎగరేసుకు పోతున్నాయి.

"హారేరామ హారేరామ....

రామ రామ హారే హారే

హారేకృష్ణ హారేకృష్ణ—

కృష్ణ కృష్ణ హారే హారే"

శెట్టిగారు "రామకృష్ణా" అనుకుంటూ
 దానం చేస్తున్నారు.

రామా-కృష్ణా! రామకృష్ణ! ఆ వెధవ
 జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు.

రామకృష్ణ-నాబిడ్డ-నా రక్తాన్ని పంచుకొని
 పుట్టినవాడు - తన స్వార్థంకోసం తల్లిని,
 తండ్రిని, పుట్టిన దేశాన్ని వదిలేశాడు.

రామకృష్ణను నమ్ముకున్నాను. ఈ
 బ్రతుకు చాలించేటప్పుడు వాడి చేతి తులసి
 నీళ్ళు తాగుతూ, వాడిపేరు తలుచుకుంటూ
 చాలించాలను కున్నాను. కానీ—వాడు నన్ను
 వదిలి వెళ్ళిపోయాడు....

"శంఖుమార్కు బసీమంనే వాడుడు—

సుఖం, సంతోషం కోసం శంఖము పుట్టిననులు."

సుఖం, సంతోషం: ఎవరికున్నాయి; ఎవరికైనా వున్నాయి; కొందరికుండవచ్చు.

చెరసాలలు, ఉరికొయ్యలు ఎవరికి రక్షిస్తున్నాయి—వారికి నాకు లేవు!

సుకన్య కున్నాయి; ఏమో; రామకృష్ణకున్నాయి; నా కెందుకు;

"ప్రేక్షక మహాశయుల కొక కుభ: ర్త-జూలీ"—ఆపూర్వ హిందీ చిత్రం."

జూలీ!!!

రాక్షసి: ఏకాచి:

నా రామకృష్ణము గద్దలా తన్నుకు పోయింది.

బాగుంది. ఉపమానం చాలా బాగుంది.

గద్దలా తమ్ముకుపోయి ఏం చేస్తోంది? పొడిచిపొడిచి తింటోందా; అయినా కెం దుకూ; నన్ను మరచిపోయిన వాణ్ని నేనూ మరచిపోవాలి. కానీ ఏలుకావటం లేదే

పుచ్చిపోయిన పంటి మీదికి లుక పోయినట్లు, నా మనస్సు వాడి మీదికే పుళ్ళి

మళ్ళీ పోతోందే.

"మనసు గుర్రము రోరి మనిసి

మనసు కళ్ళెము లాగు మనిసి!"

పొగరుబోతు అధికారి కోవంలా చచ్చిన కాదు పక్కనే ఆగింది.

"నమస్కారం.... గారూ," అన్నాడు విశ్వనాథరెడ్డి.

"నమస్కారం," అన్నాను.

ఒకనాడు నన్ను ఖద్దరు దివ్యగాడన్న విశ్వనాథరెడ్డికి ఆనాడు ఒక యిల్లు, ఒకే యిల్లాలు వుండేవారు. తర్వాత అతనికి అన్నిటి సంఖ్యా పెరిగింది.

రాజులెందరు మారినా రాణిని మాత్రం నేనే నన్నదట ఒకానొక రాణి. అలాంటి వాడు విశ్వనాథరెడ్డి.

"పోలీస్ గ్రౌండ్స్ లో మీటింగు వుంది." అన్నాడు విశ్వనాథరెడ్డి స్టీరింగ్ నుట్టేసింది.

ఎదురుగా వస్తున్న పినిమా బండి అరుపులో విశ్వనాథరెడ్డి స్వగతం కలిసి పోయింది.

"జూలీ"—నేడే చూడండి. "ఎందాకా వెళ్తున్నారు; "ఊరకే అలా...."

"మీటింగ్ కి రాగూడదూ?"

రెండేళ్ళ క్రితం కూడా ఇలాగే తాను మాట్లాడబోతున్న స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ నభకు తన కారులో తీసుకెళ్ళాడు విశ్వనాథ రెడ్డి. ఈ ఏడు మళ్ళీ లేదంటే అతని పార్టీ మాత్రం మారింది.

"రావమ్మ. క్రిందచేడు కూడా రాలేదు."

"ఎందుకూ?"

"స్వాతంత్ర్యమే లేకుండా దానికి ఉత్సవ మెందుకనీ...."

విశ్వనాథరెడ్డి గట్టిగా నవ్వి. "కరెక్ట్" అన్నాడు.

"ఎక్కండి.... డ్రాప్ చేస్తాను."

నవ్వొచ్చింది. నువ్వు కూడా డ్రాప్ చేస్తావా; స్వాతంత్ర్యం రాగానే నాతోటి వారు నన్ను డ్రాప్ చేసి పదవులెక్కారు. నేను ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్న కొడుకు ఒక్క ఆడదాని కోసం నన్ను డ్రాప్ చేసి పారేశాడు.

కారు కదిలింది—

"జూలీ.... జూలీ.... జూలీ...."

ఎటువంటి త్యాగాలకైనా స్వాతంత్ర్య దిన కానుక చీరలు దోమతెరలు రాస్కెల్

అన్ని రకముల జ్ఞాకులకు

శ్రీ లక్ష్మీ ఎంటర్ ప్రైజెస్

మ్యూజియం రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2

Phone: 77869

చస్తావురా దూ ఆస్తికల్నే అనాబ్దె
(మనం కొనలేం) బోజనం తయారు (త
ఉదయాన్నే!) గోల్కొండా బ్రాం
బాబోయ్ కారుపటిపోతుందేమో.... అబ్బ

“దిగండి”

“.....”

“నమస్కారం.”

“నమస్కారం”

.... స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం ఇప్పుడు ని
కొడుకు తండ్రికి పెడుతున్న శ్రాద్ధం.
నమ్మకంలేని అధికారి చేతిలో ప్రణాళి గా
వుంది....

.... పురంబునందలి అనధికారులు త
మకుట ధారులయ్యును, అధికారులు పాట
కవచధారులయ్యును ఆసీనులై యుం
మండల భూరాజస్వగ్రాహక దొరవారు గా
'నాకరూపి' రాజ్యమును మధ్య నన్న
యున్నతాసనముపై కూర్చొని వీక్షి
చుండిరి. ఇరువంకల కరండవాహికల
నిరువురు రక్షకభటులు....

రాజు వెడలె రవి తేజములలరగ
సభకు నేడు. కుడి ఎడమల ధాల్ క
మెరయగ.... ధాల్ కత్తులు....

“ఏం మామయ్యా యిక్కడ నిలబడ్డా
ధాల్ కత్తులు పారేసి చూద్దనుకదా
వలకరించింది కోడలు కాలేకపోయిన
కోడలు శాంత!

“ఏమిటమ్మా ఇలా వచ్చావు?”

“అమ్మకు మందు తేవటానికి వెళ్తు
మీరు కనిపించారు....”

పాపం నా చెల్లెలు! నన్ను నా కొడుకు
నమ్మి మోసపోయి, మంచాన పడింది.

“ఫరవాలేదు మామయ్యా. బావ ఉత్త
రాస్తున్నాడా?”

“అంత అదృష్టం లేదమ్మా. ఏ జన్మ
ఏ తండ్రిబిడ్డల్ని విడదీశానో....” శా
కళ్ళలో కన్నీటిపొర!

“మనసుగట్టి చేసుకోవాలి మామయ్యా”
శాంత మనసులోని ఆశాంతతా ఒ
మాటలో ధ్వనించింది.

“.....”

“ఏమిటి మామయ్యా ఆలోచిస్తున్నా?”

“నిన్ను గురించేనమ్మా.”

శాంతకు అర్థమైంది. జవాబు చెప్పకు
తన మనసులా రెపరెపలాడుతున్న తోరణ
చూస్తోంది.

“వాడు నీకెన్నో ఆశలు చూపించి, చివ
రకు నిన్ను నట్టేట్లో ముంచి, సీ బ్రతుకు
చిదిమేశాడుకదా!”

“కొందరికి అభిమానంకంటే డబ్బు నిలు
వైంది మామయ్యా.”

ఆ వాలిన కనురెప్పల్లోని జాలి, వాగిన
వెదపుల్లోని ఓర్పు, కంఠస్వరంలోని దైన్యం-
ఆ వెదవకు, ఆ రామకృష్ణకు—చీ వాణ్ని
నేను మరిచిపోవాలి.

శాంత నిట్టూర్చింది.

చిన్నారి శాంత బ్రతుకే ఒక నిట్టూర్పు
పోయింది.

“వెళ్ళొస్తాను మామయ్యా.”

స్వాధీనంలోవున్న ఆలోచనల్లాంటి జుట్టు,
ఆత్మ విశ్వాసంలాంటి చెదరని బొట్టు!
సుకన్య.... శాంత....

పోలీసు బాండు బయలుదేరింది.

మంత్రండాన్ని ధరించిన మాంత్రికునిలా
బాండు మాస్టరు కొయ్యబొమ్మలా నడుస్తు
న్నాడు. వెనకబాండుదళం, ఆ వెనుక రిజర్వు
పోలీసులు, మామూలు పోలీసులు [పాపం
యిరవై నెలలు వీళ్ళకు మంచినీళ్ళకు రక్షానికి
భేదం తెలియనేలేదు.] ఆ తర్వాత ఎన్.సి.సి.
దళం (నిలువవే వాలుకనులదానా....). వారి
వెనుక శిఖండులు ఎవరబ్బా వీళ్ళు! అమ్మాయిల
దుస్తుల్లో అబ్బాయిలా, అబ్బాయిల దుస్తుల్లో
అమ్మాయిలా!.... అరె! ఆడపిల్లలే! నవ్వొ
స్తోంది. ముప్పయికోట్లమంది పురుషులన్న
యీ దేశంలో, ఆడది తుపాకిపట్టి దేశరక్షణ
చేస్తానంటే నవ్వొచ్చేస్తోంది.

ఇది పురుషులలేని దేశం కాదుగా?
బొనూ? మనదేశంలో పురుషులున్నారా?

‘కట్టబట్టయ్య, తిండి గతిలేని దేశాన
పుట్టగొడుగులుగాక పురుషులెవరున్నాడు?’

ఎవడో మహాకవి అన్నాడు.

ఇంత గొప్పమాట అన్నవాడు మహాకవి
గాక మరెవరు?

సాదా కవైతే బ్రేయసిని గూర్చియు
ఆమె మెల్లగమ్ములను గూర్చియు బిచ్చములు
[వాసి యుండెడివాడు....

“తనననననననననన తననే....” ఆలో
చన ఆపి అటెన్షన్ లో నిలబడ్డాను....

‘జయహే జయహే జయహే
జయ జయ జయ జయహే’
అయిపోయింది స్వాతంత్ర్య దినం.
స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం రాసురానూ

జీవితమంత నిస్వారంగా మారిపోతోంది.
దీనికి కారణం యెవరు?
అందరి జవాబూ ఒకటే—నువ్వు-నువ్వు
నువ్వే!....

“వెళ్ళొస్తాను మామయ్యా.” శాంతి తిరి
గొచ్చింది.

“వెళ్ళిరామ్మా. అమ్మతో సాయంకాలం
పస్తానని చెప్పు.”

శాంత వెళ్ళిపోయింది. శాంతి వెళ్ళిపో
యింది.

నేనూ వెళ్ళిపోతాను.

ఎక్కడికి? అగమ్య గమ్యస్థానానికి....
అగమ్యంగా గమ్యం చేరేసరికి సీత
వాకిట్లో నిలబడివుంది.

సీత.... సీత.... ఆ సుకన్య నీ కడుపున
ఎలా పుట్టింది, “సాలగ్రామ భనిన్ జనిం
చునేకదా జాత్యల్ప పాషాణముల్” సుకన్య
పాషాణంతిని చచ్చిపోగూడదూ? చీ! చీ!
సుకన్య నా బిడ్డ. అది చచ్చిపోతే నేను చూడ
గలనా?

ఎందుకు చూళ్లేనూ?
గాంధీగారు చచ్చిపోతే నేను బ్రతగ్గల
ననుకున్నానా?
గాంధీగారు పోయారు. కాదు పంపేశారు.
కానీ నేను బ్రతికానే!
వాకిట చిరునవ్వుతో నిలబడివుంది సీత.
సీత చచ్చిపోతే నేను బ్రతగ్గలనా? చీ!
యెంత భయంకరమైన ఆలోచన!

రామా కృష్ణా.... చీ మళ్ళీవాడు మనసులో
కొస్తున్నాడు.

“టిఫిన్ తింటారా?” సీత అడిగింది.
“ఆకలిగా లేదు.”

అయ్యో! నోరు జారిపోయింది. ఆకలిగా
లేకేం?....

“తినండి” అన్నది సీత ప్లేటు చేతికం
దిస్తూ.

ఉప్పా చాలాబాగుంది. తినేస్తున్నాను.
సీత వంటింట్లో నవ్వుకుంటోంది కాబోలు
.... కానీ ప్లేటు ఖాళీ అయిపోతోంది.

సుకన్య మేడ దిగుతోంది. కాళ్ళుచేతులు
అదురుతున్నాయి. ఎందుకూ? భయమా? నా
కెందుకూ భయం?.... ప్లేటు దిగుతోంది....

మేడ మెట్టుచేతిలో... బలహీనమైన మనస్సులా
అదురుతోంది ఎర్రచీర రక్తం

బంగారం చెప్పలు దిగుతోంది.... బాబోయ్
ప్లేటు జారిపోతోంది....

బంగారం చెప్పలు దిగుతోంది.... బాబోయ్
ప్లేటు జారిపోతోంది....

“మార్పింగ్ షోకి వెళ్ళాస్తాను నాన్నా.”
 “అలాగేవచ్చు వెళ్ళిరా.”

ఇంత లంపీనంగా మాట్లాడుతున్న నేమిటి నేను:

“ఏ పనిచూకమ్మా?”

తమకు పనిచూకు పనిచూకు భేదం మహా తెలిపి వట్టు.

“ఏదోవాన్నా తెలీదు. న్యూ రిలీజ్. వూహి కులంతా కంపి వెతుకున్నాము.” స్వాగత్య దివం కామక.

అద్భుత శృంగార వీరదృశ్య కావలె — “వయసు-మనసు.”

నవ్వుని నడుమున్న అమ్మాయి, ఆస్తి నాస్తి విచికిత్సా హేతుశాతోదరి. కన్య లాంటి-నొక్కొకటి జుట్టులాంటి - అమ్మాయి లాంటి-సుకన్యలాంటి సుకన్య-వీధి గడవ దాటిపోయింది....

“అమ్మాయిని పనిచూకు పంపిరా?” సీత అడిగింది-చిరునవ్వుతో.

మళ్ళీ చిరునవ్వు! నా అంతరాంత రాలలోని జలహీన తల్లి గుర్తుచేసే చిరునవ్వు! ఆ చిరునవ్వును తప్పించుకోవాలి. అబ్బ! మనస్సు చీకాకుగావుంది. చీక పొదలా వుంది.

ఏదై నా కాసేపు చదువుకుంటే బావుణ్ణు. ఏం చదివేది? నా దగ్గర ఏం పుస్తకాలున్నాయి.

వాల్మీకి రామాయణం-సుందరకాండ — “తతో రావణనీతాయా స్మితా యాశ్శత్రు దర్శనః” — యెన్నోసార్లు చదివాను — మరీ ఓపికలేదు. భగవద్గీత — గీతాప్రెస్ — గోరక్ పూర్ — “కర్మణ్యే వాఖికార స్తే. మాధవలేషు” ఈ విషయాన్ని భగవద్గీతకన్నా నా బ్రతుకే బాగా నచ్చచెప్పింది. “మై ఎక్స్పెరిమెంట్స్ విత్ ట్రూత్” — మహాత్మా నీకు సూరేళ్ళు నిండిపోయాయి — రాంరాం —

సుకన్య ఎప్పుడూ ఏదో చదువు తూ వుంటుంది. దాని గదిలో ఏదయినా ఒక పుస్తకం దొరకవచ్చు. ఇంగ్లీషు వాడన్నట్టు కాలాన్ని చంపటానికి....

....పిచ్చివాడి మనస్సులా వుంది సుకన్య గది. మూలబడిన కోరికల్లాంటి పాతబట్టలు. దుమ్మును పొడరుగా. అద్దకున్న పుస్తకాల వన్నెల విననకర్రలు... అబ్బ ఉక్క-పోస్టోంది- అగస్టునెలలో కూడా — రేపు రెండు వినన కర్రలు కొనాలి.

ఆయన్ ఫ్లెమింగ్, హెరాల్ రాబిన్సు, హాడ్లీచేస్, నెక్ కార్టర్ — అమ్మో అన్నీ యింగ్లీషు పుస్తకాలు.

“బెడ్ మార్క్ - ఏజింట్ ఇన్ ది బెడ్ రూమ్.”

ఎవడో అన్నట్లు హత్యచెయ్యదలచుకుంటే ఏ చోటైతే నేమని — పరిశోధనకుకూడా చోటు లేదు కాబోలు.

అబ్బ! ఎంత అనభ్యంతంగా వుంది అట్ట మీది బొమ్మ!

దాచుకోవాలన్న అవయవాలు యిక్కడే వున్నాయని సూచించటానికి ధరించిన బికినీలు

బ్రాలతో, నలుగురు చాకుల్లాంటి అమ్మాయిలు ఒక చేతిలో సిగరెట్టు, మరొక చేతిలో రివల్యూరు వున్న ఒక పురుషుణ్ణి—ఎం చేస్తున్నారు? ఈ....ఎదో చేస్తున్నారు.

బికినీలు ధరించిన అమ్మాయిలు ఎంత బాగున్నారు: ముఖ్యంగా నొక్కుల జుట్టు అమ్మాయి: వయస్సు సుమారు పాతిక. అదే వంకీల జుట్టు. ఆ అమ్మాయి బికినీ లాగి పారేస్తోంది....వద్ద సుకన్య వద్దు: అలాంటి బట్టలు వేసుకోవటమే తప్ప. వాటిని లాగి పారేయటం — అందులోనూ కన్నతండ్రి ఎదుట....అబ్బబ్బ! తల పగిలిపోతోంది.

“సీతా!”
“ఎమండీ.”
“ఇలారా.”
“ఇదిగో వస్తున్నానండీ.”

సీత ఎంత బుద్ధిలేనిది. సుకన్య యిలా... యిలా.... యిదైపోతుంటే హద్దుల్లో పెట్టలేక పోయింది.

అన్నట్టు రామకృష్ణ పాదైపోయాడు- ఆ తప్ప నాదేనా?

“సీతా!”
“ఇదిగో వస్తున్నానండీ”
“నువ్వే రావవసరం లేదు”
“అలాగేనండీ.” బిగరగా అంది సీత.

సీత కంఠం ఎంత హాయిగా వుంది. సీత గొంతులో తంబూర శృతి వుంది. సీత పాడుతుంటే ఎదకు మంచి గంధం పూసుకున్నట్టుగా వుంటుంది.

“నగుమోము....కనలేని....నా జాలి.... తెలిసీ....యీ....యీ....”

సీత నవ్వంటే యీరోజు భయంగావుంది. సీతా నీ నగుమోము కనలేని నాజాలి తెలిసి....

“సార్ పోస్ట్.”
“సీతా పోస్ట్ వచ్చింది చూడు.”
“అలాగేనండీ”

సీతకు ‘అలాగేనండీ’—అనటం తప్ప మరోమాట రాదేమో!

“సీతా! డబ్బుతో చాలా యిబ్బందిగా వుంది మీనాన్నగారిచ్చిన గొలుసు”
“అలాగే నండీ”

“కష్టాలు యిప్పుడే కానీ....స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక మన జీవితం....”
“అలాగేనండీ.”

“సీతా పరిస్థితులు నీకు తెలుసుగా.... పెద్ద

చేరువు కింద పీలం అమ్మకపోతే....”
“అలాగేనండీ”
ఇలా ఎప్పుడూ సీత నా అభిప్రాయాలకు ప్రతిధ్వని:

“ఇదిగో నండీ ఉత్తరం.”
చూచావా సీతా సుకన్య ఎలాపోయిందో..
“ఏమిటండీ అలా చూస్తున్నారు. ఇదిగో పండి ఉత్తరం.”

“ఎలా?”
చిరునవ్వు నవ్వింది సీత.
నగు మోము కనలేని నాజాలి తెలిపి తెలిసీ నవ్వింది.

వెళ్ళిపోయింది సీత.
నేనూ వెళ్ళిపోతాను.
ఎక్కడికి?
ఎక్కడికో—అగమ్య గమ్యస్థానానికి—

గా వుండే పార్లెట్స్ బేర్”;
వెళ్ళిపోతాను. ఈ నరకం నుండి వెళ్ళిపోతాను.

వెళ్ళిపోతే ఎలా? ఉత్తరం చదవద్దా?
రాక రాక ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. దాన్ని దివేసి వెళ్ళిపోతాను.

కవరు చించాను—
“డియర్ సుకన్యా.”
అయ్యో! ఇది నా ఉత్తరం కాదే!

కానీ చించేశానే ఎలా ఇతరుల ఉత్తరాలు చదవటం ఎంత సీతం!

చివరకి అవి బిడ్డలవైనా?
నాకు బిడ్డ లెక్కడున్నారు— చచ్చిపోయారు.

చీచీ! ఎంతమాట వాళ్ళు చచ్చిపోలేదు. నున్న చంపేశారు.

నేను చచ్చిపోయాను. అయ్యోపాపం నీను చచ్చిపోయాను. “పరచికొండు నా పరణకయ్యనిప్పుడే....”

“డియర్ సుకన్యా! నీ ఉత్తరం అందింది. నువ్వు చెప్పినట్టు.... తేది నువ్వు చెప్పిన కోటలు వద్దనే ఎదురు చూస్తుంటాను. ఏదో క కారణం చెప్పి వచ్చెయ్....ఎ ధౌసెండ్ సీచీ) శ్రీహరి.”

హరి హరీ! నా బిడ్డలు ఎందుకిలాగై పోయారు.

అనలు ఎందుకు చదివా నీ ఉత్తరాన్ని.... చదవకుండా ఎలా వుండగలను?
అదే నా బలహీనత!
బలహీనతను సమర్థించుకోవటం మరొక

బలహీనత!
“తెదమార్క్—ఎజంట్ యిన్ ది బెన్ రూమ్,”
నొక్కులజుట్టు సుకన్యా! అలా బట్టలు లాగి పారెయ్యకు....

“అదేమిటండీ. అలా కళ్ళు మూసుకు నిలబడ్డారు. ఏం చేస్తున్నారీక్కడ?”

మేడమీది కొచ్చిన సీత ప్రశ్నించింది. ఏం చేస్తున్నానా? చచ్చిపోతున్నాను. నీ బిడ్డలిద్దరూ గొంతుకోస్తుంటే క్రమంగా చచ్చిపోతున్నాను.

“అరె! ఎవరి వద్దనుంచీనండీ వుత్తరం?”
“నా స్నేహితుడి వద్దనుంచి”
“ఎవరండీ ఆయన?”

“నాకు ప్రాణస్నేహితుడు. జైల్లో ఒకే గదిలో వుండేవాళ్ళం....పాపం!”

“ఏమిటండీ? ఏం జరిగింది?”
“అతని కూతురు చచ్చిపోయిందట.”
“పాపం.”

“అతని కిద్దరే పిల్లలు—ఒక కొడుకూ. ఒక కూతురు. కొడుకు ఇంతకుముందే చని పోయాడు. ఇప్పుడు కూతురు పోయింది.”

“అయ్యో పాపం. ఎంత అన్యాయ మండీ!”

ఔను. ఎంత అన్యాయం. బిడ్డలు తండ్రిని చంపెయ్యటం ఎంత అన్యాయం. చూచావా సీతా—నేను చచ్చిపోయాను.

“పాపం. అంత బాధని ఎలా భరిస్తారో ఆయన,” అన్నది సీత.
“ఎవరూ?”

“వారేనండీ. మీ స్నేహితుడు.”
సుకన్య బికినీలాగి పారేస్తోంది....దాన్ని చూడు సీతా! మనలోకం వేరు—ఈనాటి లోకం వేరు. వీటిమధ్య పెద్ద అగాధం.

అగాధమైన అగాధం:
ఈనాడు—“పాపం పుణ్యం ప్రపంచ మార్గం....అన్నీ క్లేషారాలు.”

అన్నీ క్లేషలే! ఈనాటి జీవితమే ఒక పెద్ద క్లేష!....

“సుకన్య వచ్చే వేళయింది! వచ్చిస్తాను. కలిసి భోంచేద్దరుగాని లేవండీ.”

“అలాగే,” అన్నాను, అసమర్థుణ్ణి.

దాంతో కలిపి నేనెందుకు భోంచేయాలి? దానికీ నాకూ ఏమిటి సంబంధం? రక్త సంబంధం! అదేనాడో తెగిపోయింది.

అది తెగిపోయా.
 రామకృష్ణ తెంచితే తెగలేదు;
 తెగలేదు.
 "అమ్మా." సుకన్య కింది నుంచి పలికింది.
 "వస్తున్నా." వెళ్ళిపోయింది సీత ...
 "ఎలా వుందే వినిమా?"
 "చాలా బాగుంది. దాన్నులు, ముద్దాలు వ్రేస్తా."
 నొక్కుల జాట్లు అమ్మాయి సుకన్య లాంటి నొక్కులజాట్లు దాన్ను—
 "ఇంద యింద తీసుకో" — ముందీ తీసుకోవటానికి—
 ముఖం లేదు. శాంతిలేదు. శంఖం వారు బహిష్కరించారు.
 "వడ్డించాను త్వరగా భోజనానికి పంపింది."
 "ఇదిగో వస్తున్నా." ఉత్తరాన్ని తేబిలు మీద వదలి క్రిందికి వెళ్ళాను.
 అద్దంమొందు నిలబడి ముఖం తుడుచు కుంటోంది.
 మెడకుపోయి వేలాడుతున్న ముల్ల

వున్న రెండు జడలు.
 అలికినా ముగ్గుపెట్టని ముంగిలిలావున్న బొట్టులేని నుదురు!
 ఫీచీ—దీని ముఖం చూడకూడదు.
 "దీని" ముఖం చూడకూడదనుకుంటే ఎదురుగా "వాడి" పోటో. వాడి పోటో నా యింట్లో ఎందుకుందాలి.
 వాడు నా కొడుకు.
 బరువున్న చూచి పారిపోయి, బంధాలు తెంచుకున్నవాడు నా కింకా కొడుకెలా అవుతాడు?
 అబ్బి తల పగిలిపోతోంది. నా బ్రతుక్కి సుఖం సంతోషం లేవు.
 రేపు రెండు శంఖుమార్కు బహిష్కరించానని కొనాలి — సుఖంకోసం. సంతోషంకోసం. కానీ బహిష్కరించానని కొనలేనివారి సంగతి? విదేశవాళీ కార్లలో, తిరుగుతున్న నాయకులు దేశం యింత బాగుపడిపోయిందే— అని ఆశ్చర్యపడిపోతున్నాడు.
 దేశవాళీ కార్లలో, విదేశవాళీ వాసనల్లో తిరుగుతున్న ప్రేమమార్కు కవులు విప్లవా

లను గురించి అరుస్తున్నారు.
 అమ్మాయిలు జాట్లు క త్తరించుకుంటూ, అబ్బాయిలు జాట్లు పెంచుకుంటూ అందరూ సుఖంగానే వున్నారనుకుంటున్నారు.
 నాకు మాత్రం సుఖం, సంతోషం లేవు.
 "వడ్డించాను. కూర్చోండి," నవ్వుతూ అన్నది సీత.
 నీ నగుమోమా—కనలేని— నా జాలి తెలిపి తెలిపి అలా నవ్వుకు.
 "ఎందుకూ?"
 అప్పుడే భోజనానికి సిద్ధంగా కూర్చో ఉన్న రాక్షసి నవ్వింది.
 "ఎందుకా నాన్నా - తినటానికి" అన్నది సుకన్య కాని సుకన్య.
 అయినా దాని ప్రక్కన కూర్చోని నేనెందుకు భోంచేయాలి.
 "అకలిగా వుంది. రా నాన్నా." అన్నది రాక్షసి.
 "కూర్చోండి," అన్నది సీత పాయసం కప్పు వక్కనపెడుతూ.
 "ఇదేమిటి?"

ఈ క్రింది రుబులు ఉత్తమమైనవి చెప్పి మిమ్మల్ని సంబంధించండి లేము.
 కింది మిమ్మల్ని సంబంధించండి లేము? చదివి ఎలాగో నిర్ణయించండి!

NAVODAYA

అక్షయం	2.50	అక్షయం	2.50
అక్షయం	3.00	అక్షయం	3.00
అక్షయం	3.50	అక్షయం	3.50
అక్షయం	4.00	అక్షయం	4.00
అక్షయం	4.50	అక్షయం	4.50
అక్షయం	5.00	అక్షయం	5.00
అక్షయం	5.50	అక్షయం	5.50
అక్షయం	6.00	అక్షయం	6.00
అక్షయం	6.50	అక్షయం	6.50
అక్షయం	7.00	అక్షయం	7.00
అక్షయం	7.50	అక్షయం	7.50
అక్షయం	8.00	అక్షయం	8.00
అక్షయం	8.50	అక్షయం	8.50
అక్షయం	9.00	అక్షయం	9.00
అక్షయం	9.50	అక్షయం	9.50
అక్షయం	10.00	అక్షయం	10.00
అక్షయం	10.50	అక్షయం	10.50
అక్షయం	11.00	అక్షయం	11.00
అక్షయం	11.50	అక్షయం	11.50
అక్షయం	12.00	అక్షయం	12.00
అక్షయం	12.50	అక్షయం	12.50
అక్షయం	13.00	అక్షయం	13.00
అక్షయం	13.50	అక్షయం	13.50
అక్షయం	14.00	అక్షయం	14.00
అక్షయం	14.50	అక్షయం	14.50
అక్షయం	15.00	అక్షయం	15.00

ఇంకా... అక్షయం... 10,000 కి పైబిల్ కింద చాలా బాహుళ్యం కలిగి ఉంది 15/-కి!

నవోదయ పబ్లికేషన్స్
 విజయవిహార్-2, సుంకూరు-2

"పాయసం."
 "ఎందుకూ?"
 "ఇవాళ రెండు పండుగలు కంటే...
 స్వాతంత్ర్య దినం, సుకన్య పుట్టినరోజు...."
 "ఎవరికి?"
 "మనందరికీ."
 "మనమంటే?"
 "ఏమిటండీ ఆ మాటలు." సీత గుండ్రంలో
 భయం:
 సుకన్య ఆశ్చర్యపోయి చూస్తోంది.
 "నేను తివము నా కక్కర్లేదు."
 సీత బాబులు చెప్పలేదు.
 సుకన్య అన్నం తినలేదు.
 "ఏమిటలా చూస్తావు? నేను ననం చే
 తివను."
 "మవ్వ తివకపోతే నేనూ తివను."
 అన్నది సుకన్య. తన నొక్కరం కట్టు పైకి
 తోసుకుంటూ.
 సుకన్యలాంటి అమ్మాయి — సుకన్య
 లాంటి నొక్కరం జట్టు అమ్మాయి — ప్రతి
 వీధి చురుపులో — ఇంద యంత కీ పుకో —
 అవి విడివిడి లాగి పారేస్తోంది.
 "వద్దు సుకన్య వద్దు. అలా తి పని

చెయ్యద్దు," మనసులో అనుకోబోయి, దిగ్గ
 రగా ఆసేవాను.
 "ఎందుకు చెయ్యనూ, చేస్తాను," అన్నది
 సుకన్య.
 "ఏమిటే ఎన్ని గుండెలు నీకు! చేస్తావా?
 చెయ్యే. నీ యిష్టం వచ్చినట్టు తిరుగు. మానం
 మర్యాదా లేకుండా తిరుగు.... తిరుగు...."
 అబ్బి తల తిరిగిపోతోంది.
 "చాలా ఆకలిగా వున్నట్టున్నారు.
 కూర్చోండి," అన్నది సీత భయాన్ని చిరు
 నవ్వుగా మార్చుచేయాలని ప్రయత్నిస్తూ.
 సీతా: నేను తినగలనంటావా? పిచ్చిదానా,
 నీ అజ్ఞానం నీకు దేవుడిచ్చిన వరం. నేను
 యీ రోజు తింటున్నది అన్నంకాదు విషం!
 విషం!
 ఎంత హాయి! హాయిగా యీ విషం తిని
 హాయిగా చచ్చిపోతాను. ఎంత కాలంగా
 వెదుకుతున్న పరిష్కారం—ఎంత సులభంగా
 దొరికింది! విషం తినటానికి కూర్చున్నాను...
 "వచ్చడీ బాగుందా?" సీత ప్రశ్న.
 "నా బ్రతుకులా వుంది."
 "అంటే," సీత గొంతులో భయం.

"వప్పగా,"
 రాక్షసి గలగలమని నవ్వింది.

 "పాయసం ఎలా వుందండీ?"
 "లేదు."
 "బాగా లేదాండీ." సీత ఆశ్చర్యపోయింది.
 "ఏమిటి?"
 "పాయసం."
 "బాగాలేదని ఎవరన్నారు?"
 "మీరేగా అన్నారు."
 "పాయసం ఎలాగుంచని అడిగావా
 నవ్వు?"
 "అడిగానుకదండీ. మీరు బాగాలేదన్నారు"
 సీత కళ్ళలో నవ్వుల తళతళ.
 "అలాగా! నా మనసు ఎలా వుందని
 అడిగవనుకున్నాను."
 సీత కళ్ళలోని తళతళ మాయమై
 పోయింది. క్రమంగా భయాల నీడలు, తెగి
 పోయిన ఆశలు, రామకృష్ణలు, గద్దలు ఆ
 కళ్ళలో తెరలు తెరలుగా కదిలారు.
 సీత కళ్ళనిండుకూ కన్నీళ్ళు పులికి
 వచ్చాయి.

బిండిక్స్

సౌందర్య సాధనములు

BETEX KAJAL

ARAVIND LABORATORIES MADRAS-600 033

AL-TEL-28

...అబ్బ! ఎంత భయం
పెళ్లకొస్తే గాని ఆఫీసుమత్రా

అందులో అన్ని దృశ్యాలు కరిగిపోయాయి.

అయ్యో అయ్యో! నా సీత ఏడుస్తోంది సీతని ఏడిపించాక నేనెందుకు బ్రతకాలి. ఏమనుకోకు సీతా యీరోజు మనసే బాగాలేదు.

ఈరోజున నా మనస్సులో చాలాముఖ గుచ్చుకున్నాయి. వాటిని పీకేసుకోలేక చస్త న్నాను. తీరా ఒక్కటంటే ఒక్కటి పీకానో లేదో—అది సీత గుచ్చుకుంది. ఏమనుకోక సీతా!

సీత ముఖం చాటుచేసుకొని పెరట్లోకి వెళ్లిపోయింది.

నా మనస్సు రెపరెపలాడి పోయింది.... నేనూ వెళ్ళాను.

బాదంచెట్టు సీతలో నిలబడి సీత కళ్ళు తుడుచుకుంటోంది.

సీతకళ్ళు లోతులేని నీటిలో నిశ్చలంగా వున్న ఎర్రని చేపలావున్నాయి.

“రామకృష్ణ జ్ఞాపకం వచ్చాడా?” వెలగని చిరునవ్వుతో ప్రశ్నించింది సీత. ఆవును సీతా రామకృష్ణ మాత్రమేకాదు, నా జీవితం మొత్తం జ్ఞాపకం వస్తోంది. కొందరి జీవితాల్లో పరాజయాలు అప్పుడప్పుడూ మాత్రమే వస్తాయి. కానీ నా జీవితం మొదటినుంచీ చివరి వరకూ ఒకే పరాజయం.

నా బ్రతుకు అందరి బ్రతుకుతో పాటు వేసుకు పోయిందనుకున్నాను. కానీ అందరి బ్రతుకులాగే నా బ్రతుకూ తెల్లవారింది.

ఈరోజు నేను పాయసం తాగలేను.... ఏమీ అనుకోవద్దు.

“ఏమండీ రామకృష్ణ జ్ఞాపకం వచ్చాడా?” మళ్ళీ అన్నది సీత.

అవును సీతా! బాధ్యత సృష్టించే సమస్యల్ని చూచి భయపడిపోయి. దూరంగా పారిపోయిన రామకృష్ణ జ్ఞాపకం వచ్చాడు. నల్లని జూలీద్వారా అంతకన్నా నల్లగావున్న డబ్బు సంపాదించుకొని, మన నిట్టూర్పులు వినిపించనంతదూరంగా పారిపోయిన రామకృష్ణ జ్ఞాపకం వచ్చాడు. వాడి జ్ఞాపకంగా మనకు మిగిలింది వాడి చదువుకోసం మనం చేసిన తీర్పులేని అప్పులు మాత్రమే!

“అవును సీతా!” అన్నాను.

“నిన్నటినుంచే నా మనసులోనూ వాడే మెదులుతున్నాడు.”

“అలాగా?”

“రాత్రి నిద్రకూడా పట్టలేదు.”

‘నిద్రకు వెల్లియై నీవొంటరివై’ యెంత బాధ పడ్డావో!

“నిన్న రామకృష్ణ ఉత్తరం రాశాడు,” అన్నది సీత.

నాగుండె క్షణం ఆగినట్టని పించింది. కళ్ళు చెవులు వెచ్చగా నిట్టూర్చాయి.

“ఎవరికి....నా....నాకా?”

“....కాదు సుకన్యకు. మనకు రాసే ధైర్యం వాడికేలేదు.”

“జీవితంలో యెన్నిదెబ్బలు తిన్నా సీలో అమాయకత్వం బోలేదు.”

“అదో—మీరలా బాధ పడతారనే మీతో చెప్పలేదు.”

“ఇప్పుడుకూడా చెప్పకుండా వుంటే నాగుండెది, పోనీ ఏంరాశాడు?”

“మామూలే....”

“చూడు సీతా అదంతా అత్యవంచన— పరవంచన. విశాల దృష్టివున్న వాడెవడూ వాడు చేసిన పని చెయ్యడు. ఆమాటకొస్తే నా వరకూ నాకు కులంమీద, మతంమీద నమ్మకంలేదు. కానీ అంత మాత్రాన నేను నా ప్రితుణ్ణి కాను....”

“అవును.”

“ఛీఛీ! వాడికంత విశాలదృష్టివుంటే వాడి పేరెందుకు మారేది?”

“ఇదిగో నాన్నా అన్నయ్య వుత్తరం”

ఒకజడ ముందుకు, మరొకజడ వెనక్కు పేసుకున్న సుకన్య—నా రక్తాన్ని పంచుకున్న సుకన్య—యిందయింద తీసుకో సుకన్య—రెడ్ మార్కుల సుకన్య—శ్రీ హరి సుకన్య వచ్చింది.

“ఇదిగో నాన్నా అన్నయ్య ఉత్తరం,” కవరులోంచి వుత్తరాన్ని తీసిచ్చింది.

“చదవండి,” అన్నది సీత.

.....ప్రయత్నించాను.

కళ్ళు చెదిరిపోతున్నాయి. అక్షరాలు కదిలిపోతున్నాయి. మనసులో అక్షరాలు, వుత్తరాలు కలిపి పోతున్నాయి....

“డియర్ సుకన్యా! నీ ఉత్తరంఅందింది నీవు చెప్పినట్లు 2గవ తేది నువ్వు చెప్పిన హోటలు వద్దనే ఎదురుచూస్తుంటాను. ఏదో ఒక కారణం చెప్పి వచ్చేయ్....”

“ఛీ! నా వుత్తరం చింపింది నువ్వేనా?” సుకన్య చెంప చెళ్ళుమంది.

“ఏమండీ-ఏమండీ....” సీత నిలబడలేక బాదంచెట్టు మొదట కూలిపోయింది....

మునిసిపల్ ఆఫీసుకు పిప్పరమెంట్లకోసం వెళ్ళిన పిల్లలు తిరిగొస్తున్నారు. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవంనాడు సంప్రదాయంగా జరిగే అన్నదానానికి బీదాబిక్కి పరుగులు తీస్తున్నారు.

....సుకన్య నాటిన బాదంచెట్టు ఆకులు రాలిస్తోంది....

“అప్పుడే కిరం వచ్చిందా?”

“లేదే.”

“మరి ఆకులు రాలిపోతున్నాయే?”

“ఈ చెట్టుకేదో బీద పట్టింది.”

అయ్యో! నా ఆకులు రాలిపోతున్నాయి. నాగుండెలు జారిపోతున్నాయి. కూలబడ్డాను. నామీద నా ఆకులు రాలి తూ వే వున్నాయి.